

"İslâmiyet ise, insaniyet-i kübrâ; ve şeriat ise, medeniyet-i fuzla (en faziletli) olduğundan, âlem-i İslâmiyet, medine-i fazilet-i Eflâtuniye olmaya sezâdır." Üstad Asr-ı saadet zamanını nazara vermeyip, Eflatun'un hayali şehrini neden zikrediyor?

"Ey paşalar, zabitler!"

"Cinayetlerime ceza ve şimdi suallerime de cevap isterim. İslâmiyet ise, insaniyet-i kübrâ; ve şeriat ise, medeniyet-i fuzla (en faziletli) olduğundan, âlem-i İslâmiyet, medine-i fazilet-i Eflâtuniye olmaya sezadır..."(1)

Muhatap ve makam bu örneği vermeyi gerektiriyor. İslam modern olan bu zamanın insanına hem dünya hem de ukba saadetini verebilir. Bu zamanın insanı maddecilik ile yaralandığı için, Asr-ı saadeti anlamakta zorluk çekebilir. Lakin Eflatun'un mükemmel ve faziletli şehir hayalini bir parça kafasında kurgulayabilir. Ne de olsa Batıcılık dem damarlarımıza işlerken, Asr-ı saadet hakkında bir ön yargı gelişmiş.

Ayrıca hitap ettiği zabit ve paşalar Avrupa meftunu ve onların eğitimi ile yetiştikleri için, onların dilinden konuşuyor.

(1) bk. [Divan-ı Harb-i Örfî, İki Mekteb-i Musibet Şehadetnamesi](#)